

Ford Puma a Kuga jsou vozi kategorie SUV, do kterých se dobře nasedá a řidič má přehled odění před sebou.

Ford Puma zaujme svou kompaktností a větší Kuga s variabilním zavazadlovým prostorem je navíc k dispozici s hybridním pohonem.

Rezervujte si dvoudenní testovací jízdu na Ford skladem CZ.

Rostoucí počet lidí se snaží opustit Súdán, kde už druhý týden pokračují boje mezi jednotkami z nesvářených generálů usilujících o převzetí moci v zemi.

Výbuchy a střelba odřísli miliony obyvatel od pitné vody, potravin i zdravotní péče.

Nefumční nemocnice přestali přijímat zraněné, těla obětí zůstávají podle světků v ulicích města.

Uprchnout zoufalé situaci se snaží místní obyvatelé i cizinci.

Řada zemí už evakovala své diplomaty a rodiny, tisíce Britů či Američanů si ale stěžují, že je jejich vlády opustili.

Co boje v Súdánu rozpoutalo? Jak velké je nebezpečí, že předostou v regulerní občanskou válku?

A jak do konfliktu promlouvá geopolityka včetně jsou kromě ruské Wagnerovy armády?

Je úterý 25. března, tady je Lenka Kabrhelová a 559. Spravedlivý podcast se znamá správ.

The US Secretary of State has announced that a three day ceasefire has been reached in Sudan.

The US now says warring factions have agreed to a ceasefire that begins about an hour from now.

Sudánská armáda se s milicemi dohodla na příměří, platit by mělo od půlnoci a trvat tři dny.

Pojednání s oběma stranami konfliktu to oznámil americký ministr zahraničí Anthony Blinken.

Zvé občany už evakovali desítky zemí včetně Česka.

Tomáš Lindner, šef zahraniční redakce časopisu Respekt, který se zabývá Afrikou.

Ahoj Tomáši. Tomáši, v Sudánské metropoli Khartoum a na dalších místech

země vypukli v polovině března boje. Co přesně rozpoutalo?

Vlastně nejedná se o souboj akých různých představitelů, uspořádání Súdánů nepo nějakých různých ideologi

a je to pravdu čistě moc dvou, můžu dvou generálů o tuto zemi.

Není to vlastně nic slavitějšího, než tento čirý mocenský souboj,

kdy na jedné straně stojí prezident, který je zároveň čefem uzbrojených složek

a na druhé straně stojí viceprezident, který velí velmi silným polovojenským jednotkám,

které se nenují RSF. A k tomu je asi důležité podotknout,

že za prvé v Súdánu Armáda není jen Armádog, jaký zámé,

z Evropy, ale taky silným podnikatelským aktérem,

má své zájmy v obchodu, v těžbě, v zemědělství,

takže nejde jen o bezpečnostní kontrolu, ale i o ekonomickou moc.

A potom myslím, důležité připomenout odkud se tato existenci dvou silných Armád

v jedné zemi v zala. A tady dětidstvím, dlouhé riktatury,

omara Bašíra, který ládl do roku 2019, celých 30 let,

a on v jistou chvíli vybudoval ty silné polovojenské jednotky

jako takovou možnou kontrolu, která ho měla bránit

před případným pučem ze strany Armády,

že se jednou vlastně o jeho taktiku rozdělují a panují.

A teď, čtyři roky po té, co byl Bašír svržen,

tak se toto dětidství bohužel, probudžel a vnitřní Súdá.

Hlavním městem Súdánu se od rána ozívá střelba a eksploze.

Obě strany se vzájemně viní z pokusu o vojenský převrat.

Nad Khartoumem letaly vojenské stíhačky a vrtolníky,
ozívali se i těžké zbraně.

Polovojenské jednotky rychlé podpory neboly RSF
oznámili, že ovládli mimo jiné mezinárodní letiště v Khartoumu.

Podle Armády jde o lživé informace.

V metropoli sudánu i dalších městech se podle světku
ozívá silná střelba.

A je známo, proč se ten konflikt rozhořel právě teď,
co ho rozpoutalo tūle chvíli?

Právě teď, kŭli to můžem,
mělo velmi berce letosvlětě ideálně dojít
k přesunu moci od současné vojenské vlády,
k cilujení vlády.

Vojenské velemí země slibovalo spořádat volby
a před tím volbami bylo potřeba vyřešit
budoucí status Armády,

budoucí status těch polubojenských jednotek
a právě v poslední době

intensivně Armáda šef Armády

tlačil na rozpuštění těch speciálních

polubojenských jednotkách v Armáde

a tato snávedla ve bŷsledku k výmuchu.

Oba bice prezidenty prezident se na tento střed
už docela dlouho chysteli.

Já si spomínám, že už v čáncích osudánŷ

v roce 2019, 2020, 2021

se psalo o tom, že ta země má dvě silné muže

a že dřív nebo později muži do výtky ich střetu

a teď se to tedy stalo.

Ale existují některé informace o tom,

že například mojovníci

těch polubojenských jednotek

už v minulých mětících

svičili v Liby na případném váčení ve městech,

existují informace o tom,

že z obě skupiny snažili posílet své jednotky

v různých provinciích sudánŷ,

aby tedy byli silní po celé zemi

a existují informace o tom,

že se snažili trochu do záseby získat některé zbraň.

Takže tědná se o věbuchnutí

takového natlakovaného hodnice,

o kterém spostat expertŷ

se obávala, že dřív nebo později mu dojde.
Sudánský prezident a velitel armády Abdal Fatah Burhan
v televizním projevu k národu řekl,
že jeho vojáci postali se zničeni.
Po prvé odzvěpuknutí konfliktu
minulý týden protěněm nasadil po zemní jednotky.
Dosud armáde utočila na pozice rebelů
pouze ze vzduchu.
Na opak velitel Milic RSF Muhammad Dagalo
vyzval světové společenství
k zásahu proti Faktické hlavé státu generálu Burhánovému.
Jeho konání označil Dagalo za zločiny.
Pojďme si popsat v té hlavní aktery
dva nejvlivnější muži v zemi.
Jednak je tu prezident a zároveň
tedy šef vojenských jednotek
těch regulérních Abdal Fatah Burhan,
který velí té pravidelné armáde.
A na druhé straně je tedy více prezident
vojenské vlády Muhammad Hamdan Dagalo,
který je známý i jako hemety.
Pojďme říct, kdo je, kdo a začneme tedy
prezidentem vojenské vlády Abdalem Fatahem Burhanem.
Jaká je jeho role?
Odkud se vlastně rekrutuje, odkud přichází.
Prorodil v roce 1960,
v nějaké popětně malé vesnici na Severu Súdánu,
ale poměrně dlouho už je
členem armádní sudánské elity.
Takže jeho oponent,
hemety ho vykresluje jako zástuce
tradiční armádní státní elity
Centra Khartoumu.
On nějakou, kdo bou vstrávil na vícviku
v Egyptě, teď má velmi dobře
sudánské vztahy s Egyptskou armádou,
která je jeho velmi silným spojencem.
A dlouho byl farmánní valení
i blízko diktátora Omerá Bašíra.
Počátkem tisíc letí
probíhala občanská válka v Darfuru,
která byla mimořádně brutální.
Hvořilo se o genocidníhločine,
které jsou pachné ze strany

sudánského režimu, případně pro režimních milicí.
Tak v této době byl Burhan
velitelem sil sudánské armády
v této válce,
které zemřoval asi 300 tisíc lidí
z ruba 3 miliony museli prvnose svých domovů.
To byla jaková jedna epizoda,
která je s jeho ménem spojovaná,
jinak zvlášť vytitelný během
Bašírovi diktatury nebyl
a stal se výraznou tváří
pravdu až po revoluci,
která Bašíra v roce 2019 svrhala.
O té roby se o něm mluvilo
jako o nejslnýším muži
Sudánu byl v čele
která měla zemi do Vest,
kválbám a k demokratické citelní zprávě.
A v jeho tuhle chvíli tedy hlavní oponent
Viceprezident Hemeti,
kde se vzal na politické scénie on?
On sam sebe prezentuje
jako velkého alcejdra,
pocházící jeho s rodiny
obchodníků,
s velbloudy na hranicích mezi ČADem
a Sudánem v nějakou chvíli
takto obchodoval
a žil i Filipy během ládí
a on se
také zvidětelněl
běhemte Darfurské genocidi
nebo Darfurské občanské války
a to taktež na prořibných straně
kdy velal
polovojenským jednotkám
kterými se říkalo občanžavít
a které byly oběňovány
sváchaně pení horších hločínov
v tom konfliktu. Takže
obatí to muži byly
spojení s Darfurskými zločiny
s Darfurskou občanskou válkou
čátky 1000 letí a obaté

na stejné straně
sudánského státu.
Později prezident rektátor Omar Vashir
ty jeho milice džanzavít
pozdvedl, dalym
u formáhejší postavení
vytvořil z nich takovou svojí
pretorijánskou gardou Special Forces
a v tu chvíli on se
stál viditelnějším hráčem
na sudánské celostátní sceňe.
Velmi zajímavé myslím je,
že své bojovníky, kterých má
podle některých odhadů 350 tisíc
taky posílal to
různých konfliktů občanských válek
v regionu a
nechal se za to platit žolt.
Takže tisíce
sudánskou bojovali například v Liby
na straně
prūduského generále Khalifi Haftara
a další
někdo jsem četl
Řáruvit dokonce desítky tisíc
sudánskou bojovalo v žoldu
spojiny hradapských emirátů
Solské rábě v občanské válce Věmenu
Takže
tyho síly mají snačnou bojovou
skúšenost a on se stal takovým
podnikatelem bojenstvím.
A Tomáši mají odborníce
nebo analitice jasnostom, kdo je
v tuhle chvíli silnější?
Žádný takový jasný názor,
který by byl navíz přesvědčivý,
jsem nenašel často
se popisují po bojovské jednotky
jako přesně ty, které mají
větší bojovou skúšenost
a naopak oficiální budánovu
modernějšími zebraněmi
například letladly.

Ale hodně nebezpečné je,
že obě skupiny mají
podle znalců
a své základny, své bojovníky
rozprostřené po různých regionech
súdání, že to není jenom
konflikt, který by se rychle mohlo
rehráva v městě a skončit,
ale hroví, že se rozhoří.
Ty si změňoval, že to napětí
mezi oby mámuži už bublalo nějakou dobu,
že se vlastně oba dva s těmi svými armádami
příální střed, ale zároveň
oni původně byli alespoň formálně
spojenci, protože v roce 2021,
kdy došlo v súdánu Kpoči,
těhle dvěmu muži
končili funkci
transformační, porevoluční
přechodné civilní vlády
v súdánu, tak oni tehdy
spolupracovali. Můžeme připomenout,
co se tehdy stalo, jak důležitý moment to byl
a proč se tedy vlastně z nich stali oponenti?
Možná v této slovislosti jsem vrátil,
že ještě od dva roky zpět do toho
převratu v roce 2019
do té revoluc, která tehdy vyvolila hodně naději
a to mě přijde zajímavé
změnit, že to byla revoluce,
která vznikla opravdu ze spoda.
Vám lidí často mladí lidé
velmi slovu roli, by mě pro testu
měli sudánske ženy.
A to je sudánske profesně
organizace, příklad lékařská
nebo právětská,
to znamená nějaká
nová střední třída
vlada střední třída,
která byla unavená, neustálo
vládu armády a diktaturo,
která tu země opravdu umrtvovala.
A v té chvíli

se armáda
i tebolovenské jednotky
po mnoha měsících
těto demonstrací dali
na jejich stran, odmítli
do demonstrací na tu strílet
a podpořeli svržení
Omeraba Šíra.
Ale následně vznikla
přechodová vláda, kde své zástupce
měli jak civilisté, tak
vojáci a velmi brzo vojáci
a to oba, hemety i burhán,
začely
přechod k civilní vládě různě torpérov.
Je v roce 2021,
o kterém si můvela
tak byl vlastně vrcholem
toto torpérování.
Tehdy k němu došlo
například po lidu, že jsem měla blížít
ta chvíle předání moci civilistů
a to na konec
vyvolal tlak a snahu
co nejrychleji, teď to snáží
zastavit opět cédna o
strach z předání moci civilistů
a tak se stráty armádní moci
protože armáda opravdu dominuje
zúdanu od nezávislého státu
v roce 1956
tak po většinu historie
zemi vládné armáda.
To se dostáváme k zásadní otázce
jak ty boje mezi frakce mi dvou generálů
dopadají na civilisty, teď
v jakých podmínkách se teď lidé
kvůli bojům ocitají?
Je přeprážit mnoho spráfi, je velmi útržkovitý
a nevím, nebo nevám
přílejš dobrý přehled o tom,
z nich regionalných centrach a městech
a máme jen mělké útržkovité
správy, z nich některé třeba

popisují to, jak lidé
k hartoomu v letním městě
jsou uvězněni doma,
dochází tam vojda, nebo dochází tam jídlo
počty obětí se zatím
odhdují kolem 400
v řad civilistů
a počty raněných v řadu nízkých tisíců
ale zároveň většiná nemocně
v hartoomu podle
dostupných informací nefunguje
protože v nich si například
nefunguje elektrina, nebo chybí voda
nebo chybí lékaři
takže ta situace začíná
být hodně nepříjemná, vlouvažná
kusím si představit, že si tady opravdu
na plnou rozložila válka
uprostřed velkého města
na tedy na jednu lítají stíhačky
a schazuje rakety, kde na jednu
se bojuje o mzi národní letiště
a strzeli tam míčí
civilní letadla, takže to pravdu
velmi chaotický boj
metropole, pseudán, civil
a za svou nezávislou existenci spoustu
o čanstích válek, které se ale často dělí
v těch perifríních, ergionech
ale nikdy tak to na plnou
nezuřeli v hlodní městě
Na spořáku vám to dost necinka
kam z penězi, aby byly chráněné
před inflací
font monetika zhodnotí jakoukoliv
částku o 6,5%
a to firmám i do mátnostem
více na monetika CZ
Emocnice ve městě evakuují svoje pacienty
a podle světku na místě
je ohrožené zásubování města
K ukončení bojů a jednání o míru
už kromě západních zemí
vyzvaly i OSN nebo africká unie

Krátkých přestávkách mezi boji
se místní snaží zásubit
vodou, které začíná být nedostatek
Nejsou žádné potraviny
obchory jsou prázdné, situace není bezpečná
upřímně řečeno, lidé utíkají
Súdánu pokračují snahy o
evakuaci cizinců
a řadě zemí se o víkendu už povedlo
přes velké problémy dostat
stovky občanů do bezpečí
Vosinkano v prohlášení uvedlo, že
Washington dočasně uzabírá
svou súdánskou ambasádu
Ministerstvo zahraničí
pozastavilo činnost ve lvislanectví
USA v Khartoumu a
evakovalo veškerý americký personál
a jeho rodinné příslušníky
Nadále pomáháme američenům
při zajišťování jejich vlastního spečes
My už víme, že několik zemí
evakovalo ze súdánu své diplomaty
o plinulem víkendu
Byla docela frenetycká akce
až bych řekla, že
při nejmenším se to tak zdálo
s médií dáří se těm, kdo chci odejít dostat
do bezpečí
Je to vzdrašně komplikovaná operace
protože třesně jak jsme o tom,
že přes velinkou mluvili
tak není možné používat
plizinárodní letiště
zároveň súdány obrovská země
to znamená, že
přes suny civilistů to zemi
jsou stovky kilometrové
takže o víkendu k rubsním
evakuací došlo
evakuováhně děkej spolupráci
s německem je do vás pěti
českých občanů, kteří súdánu uvízli
je to opravdu mezenárodní operace

Evakuací svých občanů se snaží
stát Číny
přes Soudskou Aráby
po Khanu až po Německo
Tomáši dá se říct,
že situaci vlastně konflikt
zastěhnul súdán, teď myslím
hlavně co se týče ekonomického lediska
my už jsme veličili tu společensko-politickou
rovinu, to co se dělo
v uplynulých letech, zároveň
zminuješ tu velikost
súdány 3. největší země
afrického kontinentu a zároveň
patřil těm chudším zemím
rozhodně, v jaké situaci je teď
na súdán stejně jako nas spoustu afrických
zemí hodně silně dopadli
do sletky kombinace, pandemie
u krajině a vyšších cenn
energi, to znamená
že v súdánu je dlouhodobě
vysoká inflace, hodně
se vdražovali potraviny
prostoucí podilovvyatelová závislí
třeba na potravinové pomoci
od světového a potravinového fundu
který nyní kvůli konfliktu
osil své operace pozastavit
takže to je hodně zároveň
na konfliktu, ty
prodražovíci se život, ekonomické
problémy vedli, jaké nezpokojenosti
dopčenů i
v tom změňovaném převratu
2021, kdy
Armada udělala puč proti
nastopující civilní vládě i v té doby
Armada trochu jako využela nezpokojenost
na čeště společnosti s vysokými
cennami základních životních potřeb
takže to je vej narvina
tohoto současného stavu
súdánu a zároveň

my příledu ožitý pohled na Mopu
když vidíme, kde je
súdán pohožen
v jeden z osedních státu
když se podíváme na východ
je etiopie, která
se také teprv nedávnou ukončila
velmi brutální občanskou vahľku
mezi centrální vládou a regionální vládou
státu Tigray
a na různých dalších oblastvĚch
etiopie
promĚdá velké napĚtí mezi centrální vládou
a nějakými regionálními silami
takže je etiopie
nyní pobĚhny neřlabejí země
dálná se verozápadĚ
která od svožení diktatury
Mámra Kadáfího v doce 2011
také
není v klidu, také ta vládná
permanentní občanská válka
která je někdy vyhrocenĚjší a někdy měrnĚjší
ale nekončí
prvá potom na úplný východ
od súdánů leží
čát, který působí
miní dosti stabilně
v porovnání ze susedy
ale také pomĚrnĚ nedávno prošel
vojenským převratem a tyto vojecké režimi bývají
a na východ od čadu
i další pás zemí
Sahry, které jsou všechny destabilní
To znamená, že když se podíváme lidí na mapu
tohoto pásu u zemí
na jich od Sahry
tak uvidíme, že skoro všechny státe ležící
v tomto lopásu jsou nějak
rozházené občanskými konflikty
a to je znamenĚ hodně nepříjemná situace
No když mluvíme o to mezinárodním aspektu
tak možnáštĚ o úroveň
víč, když se podíváme na ty

velké mocnosti světové
třeba na americké zájmy
ale také třeba na ruské zájmy
Některá média světova upozorňují
na možnou ruskou stopu
v této části Afriky
Podle listu New York Times má
přímo v sudánském Darfuru
Základnu ruská privátní ozbrojená skupina
ta tzv. Wagnerová skupina
která je napojená na Kremil na ruského
presidenta Putina, hraje i roli
v tom ukrainském konfliktu
co všechno se výojejí možném
angažma, co se podařilo zisti
zavěny do svrtí tajemství
takže já jsem třeba teď četlo výkendu
jeden tekst, který vyšel
na jednom bezbešlastním ting-tanku
kde autorka a speciáliske na sudám
výzívala zpojené sláty
aby co nejotevření veřejnosti
dávali informace
z pravorejské o tom, co
přesně Wagnerovci s sudánů vlastně dělají
kde tam opravdu dost nejistot
Důležité vypřidu dva ruské zájmy
Jedem je
človrbější snáha vybudovat
růzkou vojenskou základnou
u břehů, bude o moře
To je záležitost, o které rúsové jednaly
už v rocevně 2020
s Borhánem
s očasným prezidentem a s chefem Armády
toto snažitní na konec i kůli
americkému tlakul
zatím trochu ustalo
ale tahle ruská snáha trvá
a je pravdě porobné, že
s tím možem, který
vyjde z toho cůlčasného konfliktu
jako nový sleným už sudánů
tak se rúsové pokusí

to jedná ní nějak obnovit a získat
to svůj cíl, protože bude
moře přecenou strativicky důležitěj místo
kudy proplouvají
človodě z Indického oceánu
do střednou zemího moře
a mít tam rúzké vojáky
by bylo velkým
vyspěchem kremlu
a drugé velký zájem rúsu
a teď tedy konkrétně
Vágenrovců supočíná v těžbě zlata
v oblastech Darfuru
v minulosti podle dostupných informací
tam je v Gdyni v Prygožinu
to znamená
pře v poluvenské vágenrovské skupiny
založil nějakou
svoji jednou firmu
která se angažovala v obchodu
v těžbě se zlaten a spolupracval
v tomto biznesu
s vicepresidentem
HMETI to znamená vědním
v aktérů s očasného konfliktu
v této províně je zajímavé
že tento HMETI podle výštění
hodinku The Postage Journal
s minulého týdne dostal
sbraně v minulých týdnech
od rymí jeného
libyského milicjonář Haftara
který má dlouho hrubě
těsné zvánvy
zároveň tento Haftar
pomáhal jak už jsem říkal
tvíčet některé milicjonáře
z této sudánské skupiny
naváčení ve městech
to znamená, že některé stopy
co si naznačují
aktuálním vněšování
vágnerovců nebo rusů
opřejmě nemáme zdároveň

totiž rozložení sil v sudánu
je tak
dá se vyrovná leze tím, že by
i pro luce bylo na ryskání sázet
všechny karty na HMETI
ale je to pro země věst
nebo roviná konfliktu, kterou bude
důležité dál sledovat
Tomáši, ty se zabýváš africkým
kontinentem dlouhodobě
uleduješ dlouhodobě
i osud sudánu
změňoval si tu ten konflikt
krvavý v Darfuru, který měl
stovky tisíc obětí a jehož
končení potom tedy vedlo k té dlouhé cestě
postupným prvním krokům
směrem k demokratizaci
směrem ven z mezinárodní izolace
když se na to podíváme teď
perspektivou
sudánců civilistů, kteří
ty poslední roky možná věřili,
že ich země míří někam
než k vojenské
diktatūře, jak moc je ten lesměř
teď v ohrožení, dá se to řík.
Já si musel řík, že mě ohruz děl patrní
s nějakými přepovedími ubyhlíkami
protože vím, jak je
vývoj v afrických státech
křehky a nejasný, jakolik překvapení
asi může stát, ale momentálně
vypadá tento demokratický
sen nadlouho zničený
ten aspoň názor, který
mají mnozí znalci
sudánu
že teď je spíš
prvodní cílem zabránit v tomu
aby střed těchto dvou hožů
se podařilo
co nejrychleji ukončit zabránit tomu
aby se do něj vnišovalo spoustu

zahraničních států,
které mají v sudánu své zájmy
zabránit v tomu, aby se konflikt
rozhořenu počne po celé zemi
zkusit znout ty dvou hoži
nějak přidestry jednání
a myslím, že teď snáha
o transformacích demokraci
černě vesimisticky
zajímavým v tom oledu přišel komentář
mou i brahima, což je
brickou sudánský podnikatel
který povedně podnikal
s mobilními technologémi
a podně na tom zbohatl
ocházel ze sudánu a on před lety
daložil takovou svou nadaci
která se snaží o propagování
dobrého vládnutí a demokratického
vládnutí v Afrique
a ten v komentáři, který to konfliktu vydal
řekl, že pro sudán bylo nejlepší
a prohráli obatit oslení moži
a zmizeli ze scény
protože dokud bude armáda
nebo polovenské hnutky
tak to dominovat zemi, tak se sudán
nebude moc na skutečně rozvíjet
a boužil v tomto smyslu
i vědění v sudánu zapáru
obesnýšil trendu tradiálfických zemí
kde v jinůvých letech na ředě míst spíš
a bila demokracia v ústupu
a na opak armána posilovala
a různě se převráty dostával
mnoci
Máš Lindmer, šev zahraniční redakci
čas opisu respect
který se dlouhodobě vynuje africkému kontinentu
Tomáši děkujeme
děkujeme moc o zvahelí a děkujeme se krásně
a to je z úterního vydání
podcastu 5,59 vše
děkujeme, že nás posloucháte

[Transcript] 5:59 / Boj generálů i ruské zájmy. Po stopách „výbuchu“ Súdánu

děkujte se za námi kdykolina se znam zprávy
do podcastových aplikací
i na platformu podcasty.cz
Pokud nás posloucháte rádi
přidte se podívat
i na podcast na scéně
speciální představení
které chystá podcast 5,59
společně z Pražskou kulturní křížovatkou
zletu
podrugnosti nejdete na našich sociální sítích
i na stránkách zletu
případně nám pište naše adresa je
za minuto 6
tedka se za
to byla Lenka Kavryhalová
těším se zítra